

20 років на сторожі фітосанітарної безпеки України

Карантин рослин України днями святкує своє двадцятиріччя. Що змінилось у діяльності центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері карантину рослин, за 20 років?

Про це та інше поговоримо з першим заступником голови Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, головним державним фітосанітарним інспектором України — Вадимом Євгеновичем Симоновим.

— Вадиме Євгеновичу, що можна розуміти під поняттям “фітосанітарна безпека”? Хто в нашій державі нею опікується?

— Фітосанітарна безпека будь-якої держави, у тому числі й України, означає захищеність її території від ризиків, що виникають за проникнення, розповсюдження та масового розмноження шкідливих організмів. Фітосанітарна безпека України в сфері карантину рослин — це попередження проникнення та розповсюдження на території нашої держави, локалізація і ліквідація вогнищ карантинних організмів, що становлять потенційну небезпеку для її території, створення системи управління фітосанітарними ризиками (загрозами), запровадження карантинних зон та карантинного режиму.

Забезпечення фітосанітарної безпеки нашої держави покладено на Державну ветеринарну та фітосані-

тарну службу України, а саме — на Департамент фітосанітарної безпеки.

— Розкажіть, будь ласка, докладніше про історію становлення національної служби карантину рослин.

— Історія карантинної служби країни бере початок у 1931 році. Тоді в СРСР було створено єдину Державну карантинну службу і розроблено положення про карантинний контроль над ввезенням в країну сільськогосподарської продукції та живих рослин. Цього ж року створено першу інспекцію з карантину рослин в Українській Республіці (при Одеському морському порту).

Наприкінці 1932 року в Чернігові було створено обласну Державну інспекцію з насінневого контролю і карантину сільськогосподарських рослин, яка працювала до окупації Чернігівщини німцями. Також у 1932 році, згідно з архівними даними, були створені державні інспекції з карантину рослин по Київській та Дніпропетровській областях.

Карантинна служба Автономної Республіки Крим — одна з найстаріших у колишньому СРСР. Карантинна інспекція з лабораторією і чотири карантинних пункти були створені при Наркомі землеробства Кримської АРСР у 1934 році, але карантинні заходи на Кримському півострові здійснювались ще задовго до створення Української РСР та Кримської АРСР.

Як відомо, у 60-х роках XIX сторіччя з Америки була завезена виноградна філоксера, яка виявилась найнебезпечнішим шкідником виноградарства Європи. У 1880—1886 роках філоксеру виявили в деяких районах України, в тому числі на Південному березі Криму. В результаті 16-річної роботи (1881—1896) вогнища філоксери в Криму були знищені. Завдяки карантинним заходам територія Криму залишалась

вільною від філоксери понад 60 років, нові вогнища шкідника були виявлені лише у 1962 році.

Після розпаду СРСР, у 1991 році в Україні було створено Державну службу карантину рослин, яка підпорядковувалась Міністерству аграрної політики України.

Офіційною ж датою створення національної служби з карантину рослин вважається **30 червня 1993 року**, коли Верховна Рада прийняла Закон України «Про карантин рослин».

— Вадиме Євгеновичу, які зміни відбулись у національній службі карантину рослин за останні роки?

— У 2010 році Указом Президента України від 09.12.2010 року №1085/2010 створено Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України (Держветфітослужба). Пізніше затверджено Положення про Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України, яке передбачає створення територіальних органів у сферах карантину та захисту рослин. 2012 року були створені територіальні органи Держветфітослужби — Головна державна фітосанітарна інспекція, Державна фітосанітарна інспекція АР Крим, 23 Державних фітосанітарних інспекцій в областях. Утворені територіальні органи виконують функції в сфері фітосанітарії, покладені на Держветфітослужбу.

Контроль і керівництво діяльністю територіальних органів здійснює Департамент фітосанітарної безпеки, який входить до загальної структури Держветфітослужби України.

Створення єдиних територіальних органів, які займаються питаннями фітосанітарного контролю й захистом рослин, значною мірою сприяє поліпшенню фітосанітарного стану території України, позитивно позначається на експортних можливостях нашої держави.

Симонов Вадим Євгенович

— Хотілося б докладніше зупинитись на роботі фахівців Держветфітослужби у сфері карантину рослин.

— За визначенням Міжнародної Конвенції з карантину та захисту рослин **карантинний шкідливий організм** — це організм, який представляє потенційну економічну небезпеку для країни, де він відсутній, або має обмежене розповсюдження і проти якого здійснюються захисні та регламентуючі заходи. До карантинних шкідливих організмів належать комахи, гриби, бактерії, віруси, бур'яни і т. д.

Фундаментальним, стратегічним завданням Держветфітослужби України у сфері карантину рослин є забезпечення фітосанітарної безпеки держави, а також виконання міжнародних зобов'язань щодо карантину рослин.

Вирішення цих завдань базується на трьох основних аспектах:

- законодавчій базі України;
- законодавчій базі щодо фітосанітарної сертифікації країн-імпортерів рослинної продукції;
- кваліфікації і відповідальності спеціалістів Держветфітослужби України.

В основу діяльності Держветфітослужби України у сфері карантину рослин входить:

- охорона території України від занесення карантинних організмів;
- виявлення, локалізація і ліквідація карантинних організмів;
- запобігання проникненню ка-

рантинних організмів з карантинної зони в регіони України, де вони відсутні;

- здійснення державного контролю за дотриманням карантинного режиму і проведенням заходів з карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, транспортуванні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні об'єктів регулювання.

Для охорони території нашої країни від занесення карантинних організмів важливу роль відіграє фітосанітарний контроль рослинної продукції.

З метою запобігання завезенню в Україну з інших країн регульованих шкідливих організмів, у пунктах пропуску на державному кордоні країни створено пункти карантину рослин, де здійснюється фітосанітарний контроль імпорتنних, експортних, реекспортних та транзитних об'єктів регулювання. Всього нині в країні функціонує понад 180 пунктів карантину рослин на кордоні. На цих пунктах фітосанітарні інспектори оглядають різноманітні імпортні та вітчизняні вантажі зерна та зернопродуктів, свіжих овочів та фруктів, садивного і насінневого матеріалу, зрізи квітів та ін.

За здійснення контролю імпорتنних вантажів досить часто виникають ситуації коли необхідно застосовувати радикальні фітосанітарні заходи для попередження проникнення карантинних організмів до України, такі як: вилучення, знищення чи повернення вантажів.

Основними причинами вилучення та знищення, за підсумками минулих років, були:

- виявлення в рослинних вантажах небезпечних карантинних організмів;
- порушення заборони до ввезення приватними особами садивного та насінневого матеріалу, ґрунту;
- відсутність у імпортерів фітосанітарних документів.

— *А які карантинні організми в імпортній продукції виявляють вітчизняні інспектори частіше?*

— Щорічно за інспектування імпортних об'єктів регулювання в Україні фахівці виявляють понад 200 видів шкідливих організмів рослин, з яких, як правило, 15—25 видів є карантинними для нашої держави. З року в рік видовий склад виявлених карантинних організмів дещо відрізняється. У 2012 році частіше виявляли амброзію полинолисту, сорго алепське, арахісового зерноїда, південноамериканську томатну міль, західного квіткового трипса, 4-плямисту зернівку.

— *Що Ви робите із зараженими вантажами?*

— Трапляються випадки, коли імпортні вантажі надходять без належних фітосанітарних документів або заражені карантинними організмами, відсутнє маркування тари чи з іншими порушеннями. Такі вантажі затримують та до них застосовують відповідні фітосанітарні заходи.

За виявлення зараженої продукції її знезаражують, а якщо це неможливо (наприклад, за виявлення

Обстеження посівів ріпаку (фітосанітарний інспектор В.С. Кошиль, Миколаївська обл.)

Проведення інспектування літака (фітосанітарний інспектор О.І. Кривошей, аеропорт «Бориспіль», Київська обл.)

карантинних хвороб або в інших випадках), то вантажі повертають до країни-експортера або знищують.

У зв'язку з виявленням карантинних організмів в імпортованих вантажах у 2012 році країнам-експортерам було повернено майже 70 т овочів, насіння овочевих та інших культур.

— **Які країни найчастіше порушують фітосанітарні вимоги України?**

— Держветфітослужба України постійно тримає під контролем ситуацію щодо недопущення занесення та розповсюдження карантинних організмів на території нашої країни. Тому при ввезенні імпортованих фруктів, овочів та іншої рослинної продукції інспектори з карантину рослин ретельно перевіряють кожну партію, відбирають зразки для проведення фітосанітарної експертизи. Лише після одержання висновків експертизи і підтвердження відсутності карантинних організмів імпортовану рослинну продукцію дозволяється використовувати на території України.

У випадках виявлення істотних невідповідностей імпортованих вантажів заявленим фітосанітарним вимогам, відповідно до положень МККЗР та Міжнародного стандарту з фітосанітарних заходів №13, країні-експортеру надсилається нотифікаційне повідомлення. Нотифікації призначаються для з'ясування причин цих невідповідностей та застосування заходів, спрямованих на запобігання повторенню даних випадків.

За 2012 рік спеціалістами державних фітосанітарних інспекцій підготовлено 138 нотифікаційних повідомлень та направлено для відповідного реагування до 31-ї країни. Лідерами були Польща, Нідерланди, Туреччина, Німеччина та Росія.

Якщо проаналізувати — з яких країн надходить рослинна продукція, в якій найчастіше фіксують випадки виявлення карантинних організмів, то впродовж 2011—2012 років найбільше заражених вантажів надійшло з Молдови, Росії, Туреччини, Індії, Нідерландів, Панами, Єгипту, Казахстану, Польщі та Німеччини.

— **А як здійснюються фітосанітарні заходи всередині країни?**

— Якщо ми переглянемо показники виробництва і реалізації основних сільськогосподарських культур за останні роки, то можна помітити, що наша країна поступово з країни-імпортера перетворюється на країну-експортера.

Так, згідно з архівними даними у 1996 році фахівцями з карантину рослин було проінспектовано на експорт близько 3 млн тонн зернових, а у 2012 році цей показник становив майже 27 млн тонн. Отже, за останні 16 років обсяги експорту зернових та інших рослин збільшились майже в 10 разів. Відповідно зросла і відповідальність Державної ветеринарної і фітосанітарної служби України за виконання вимог щодо сертифікації рослинної продукції під час експорту, зокрема це — інформація про фітосанітарний стан території України, оцінка фітосанітарного стану сільськогосподарських угідь і продукції, а також виконання фітосанітарних вимог країн-імпортерів.

З метою виконання завдань у сфері карантину рослин, зокрема з виявлення, локалізації і ліквідації регульованих шкідливих організмів, запобігання проникненню у вільні від них зони на території України та здійснення державного контролю за дотриманням карантинного режиму, державні фітосанітарні інспектори постійно ведуть нагляд за фітосанітарним станом території України. Щороку вони здійснюють контрольні обстеження сільськогосподарських і лісових угідь, місць зберігання і переробки рослин та рослинної продукції, пунктів карантину рослин і прилеглої до них території.

— **Вадиме Євгеновичу, навіщо інспектори проводять ці обстеження?**

— В Україні обмежено пошире-

ними є 30 видів карантинних організмів. Систематичний моніторинг територій потрібен для встановлення наявності чи відсутності активності цих та інших шкідливих організмів в карантинних зонах, а також для виявлення нових вогнищ. Висновок про фітосанітарний стан об'єктів регулювання видають спеціалісти фітосанітарних лабораторій на підставі аналізу зразків, відібраних державними інспекторами під час обстежень.

Як правило, результатами обстежень є виявлені нові вогнища карантинних організмів і відповідно — запровадження карантинних режимів на певних територіях, а також встановлення відсутності на раніше заражених територіях карантинних організмів, що є підставою для скасування карантинних режимів, що були запроваджені в попередні роки. У 2012 році були виявлені нові вогнища американського білого метелика, золотистої картопляної нематоди, західного кукурудзяного жука, амброзії полинолистої, шарки слив, раку картоплі, бактеріального опіку плодівих, пасмо льону, ризоманії цукрового буряку, західного квіткового трипса, сорго алепського та південноамериканської томатної молі. Також, за результатами проведеного моніторингу, скасовано карантинні режими в деяких областях по картопляній молі, раку картоплі, шарці слив, ризоманії цукрового буряку, амброзії полинолистій, гірчаку рожевому, пасльону колючому, повитиці польовій.

Планове обстеження картоплі (фітосанітарний інспектор О.М. Котоус та спеціаліст лабораторії Н.В. Гавриляк, Івано-Франківська обл.)

— *Які ще заходи, крім обстежень, фітосанітарні інспектори здійснюють на території країни?*

— Державні фітосанітарні інспектори перевіряють організації, установи та підприємства, що займаються вирощуванням, переробкою, зберіганням, перевезенням рослин.

Поряд з цим в межах держави контролюється переміщення об'єктів регулювання з метою недопущення розповсюдження карантинних організмів. Також з метою локалізації та ліквідації карантинних організмів державні фітосанітарні інспекції розробляють та ініціюють перед місцевими держадміністраціями та радами прийняття відповідних програм.

Невід'ємною частиною роботи фітосанітарних інспекторів є поширення знань про карантинні організми серед населення. Лише у 2012 році державними фітосанітарними інспекціями підготовлено і видано 30 тис. буклетів/брошур, 57 тис. плакатів та понад 550 тис. листівок з інформацією щодо карантинних організмів. Фахівцями підготовлено та проведено 138 тис. бесід та зустрічей, майже 500 передач з питань карантину рослин на радіо і телебаченні.

— *Перед цим Ви згадували про фітосанітарні лабораторії. Розкажіть докладніше про їхні функції.*

— Основними завданнями фітосанітарних лабораторій є визначення фітосанітарного стану об'єктів регулювання, що імпортуються, експортуються, реекспортуються, перевозяться в межах України або транзитом через територію країни, кваліфіковане своєчасне визначення шкідливих організмів та надання фахових консультацій у сферах карантину і захисту рослин.

Встановлення фітосанітарного стану як території країни, так і вантажів з об'єктами регулювання не-

І.Д. Устінюк — завідував Центральною науково-дослідною карантинною лабораторією з 1980 по 2003 рік

Видача нематодостійких сортів картоплі (фітосанітарний інспектор А.І. Ігнатюк, Житомирська обл.)

можливе без фітосанітарної експертизи, яка є невід'ємною складовою фітосанітарних процедур. На підставі висновку фітосанітарної експертизи державний фітосанітарний інспектор визначає фітосанітарний стан вантажу чи території та приймає рішення про застосування фітосанітарних заходів, а також видає відповідні фітосанітарні документи.

Фітосанітарну експертизу об'єктів регулювання здійснюють з метою виявлення та/або ідентифікації регульованих шкідливих організмів.

Результатами проведення фітосанітарної експертизи завжди є виявлення в імпортних та вітчизняних об'єктах регулювання небезпечних карантинних організмів (як відсутніх, так і обмежено поширених на території країни).

У 2012 році було виявлено: в імпортних об'єктах регулювання 7 видів (у 92-х випадках) карантинних організмів, відсутніх на території України, 8 видів (у 210-ти випадках) карантинних організмів, обмежено поширених на території України; у вітчизняних об'єктах регулювання 1 вид (у 14-ти випадках) карантинних організмів, відсутніх на території України, 20 видів (у 170026-ти випадках) карантинних організмів, обмежено поширених на території України.

— *Судячи з цих показників, спеціалісти лабораторій виконують дуже великі обсяги роботи. А що змінилось*

в аналітичній спроможності і технічному забезпеченні лабораторій за останній час?

— Як я вже говорив раніше, перша карантинна лабораторія на території України була створена на початку 30-х років минулого сторіччя. До 1998 року експертизу проводили лише 6 зональних карантинних лабораторій, до яких направляли зразки з прилеглих до неї областей. Перша ж обласна лабораторія була створена 1998 року у Кіровограді, а масове відкриття і початок роботи обласних і міських лабораторій припадає на 2001—2005 роки. Така «розбудова» мережі карантинних лабораторій була необхідна в зв'язку зі значним збільшенням кількості імпортних та вітчизняних перевезень об'єктів регулювання, а також розширенням асортименту імпоротної

Проведення ентомологічної експертизи (фахівець фітосанітарної лабораторії Рівненської обл. — В.Д. Тищенко)

рослинної продукції та виявленню нових видів небезпечних карантинних організмів. Якщо проаналізувати показники роботи лабораторій за останні 7 років, то ми побачимо, що об'єми робіт фахівців лабораторій збільшились майже в 4 рази. У 2005 році лабораторіями України було виконано 1 млн аналізів, а 2012 року — 3,5 млн аналізів.

Нині експертизу проводять Центральна фітосанітарна лабораторія, фітосанітарна лабораторія АР Крим та 23 обласні фітосанітарні лабораторії.

Якщо раніше спеціалісти лабораторій не мали окремих спеціально обладнаних приміщень (часто лабораторія знаходилась в одному кабінеті з пунктом карантину рослин), то тепер всі фітосанітарні лабораторії мають сучасні приміщення, в достатній мірі забезпечені всім необхідним для здійснення ентомологічних, мікологічних, бактеріологічних, вірусологічних, фітогельмінтологічних та гербологічних аналізів. Лабораторії обладнані найсучаснішим обладнанням — мікроскопами з високою оптичною розподільною здатністю, обладнанням для експертизи імуно-ферментним методом ELISA та за допомогою полімеразно-ланцюгової реакції (ПЛР) для якісного, кваліфікованого та своєчасного виявлення, локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів.

— Для вирішення поставлених перед Вашою службою завдань необхідні кваліфіковані кадри. Що Ви робите в даному напрямі?

— Так, кадри — це основа злагодженої роботи будь-якої організації, не виключенням є і Держветфітослужба України. Як і раніше, питання підготовки і перепідготовки кадрів є для нас вкрай актуальним. Щорічно ми організуємо курси підвищення кваліфікації для державних фітосанітарних інспекторів та спеціалістів фітосанітарних лабораторій, які проводяться на базі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ) та Львівського національного аграрного університету (м. Львів). Навчання тривають 2 тижні, за рік навчаються 3—4 навчальні потоки. Таким чином, впродовж року проходять навчання близько 100—150 державних фітосанітарних інспекторів та спеціалістів фітосанітарних лабораторій.

За фахом «Карантин рослин»

студенти навчаються на факультеті захисту рослин НУБіП України. Кожного року студенти проходять практику в структурних підрозділах нашої служби в багатьох областях України, а також при Департаменті фітосанітарної безпеки.

Усе це, сподіваємось, дасть змогу укріпити службу висококваліфікованими кадрами.

— Відомо, що Ви тісно співпрацюєте з науково-дослідними установами аграрного профілю.

— Так, державні фітосанітарні інспекції майже щороку виступають замовниками науково-дослідних робіт, виконання яких дає можливість вчасно та ефективно впроваджувати передові технології та сучасні методи фітосанітарного контролю в країні.

Всіх робіт, виконаних за останні роки, звичайно, перерахувати неможливо, вони важливі і потрібні нашій службі, але хотілося б зупинитись на одній з них.

У 2005 році було проведено повномасштабний аналіз фітосанітарного ризику відповідно до міжнародних стандартів. З участю спеціалістів Державної служби з карантину рослин України аналіз фітосанітарного ризику здійснили провідні наукові установи країни (Інститут захисту рослин НААН, Закарпатський територіальний відділ карантину рослин ІЗР НААН, Українська науково-дослідна станція карантину рослин НААН, Інститут ботаніки НАН). За результатами цієї масштабної роботи було підготовлено проект нового Національного переліку регульованих шкідливих організмів, який вперше в Україні складено відповідно до списків ЄС

та ЄОКЗР. Згодом перелік було переглянуто, але структура і головний його зміст залишилися незмінними.

Надалі ми також активно співпрацюватимемо в даному напрямі. Цього року разом з науковцями розпочинаємо роботу над розробкою методичних рекомендацій з діагностики та ідентифікації карантинних хвороб і нематод картоплі відповідно до вимог Директиви Ради ЄС та міжнародних стандартів. Також будуть виконуватись роботи і щодо інших карантинних організмів. В тому числі по деяких з них буде здійснено аналіз фітосанітарного ризику.

— Вадиме Євгеновичу, Ви підтримуєте зв'язки з колегами за кордоном?

— Так, безперечно. Виконання поставлених перед Держветфітослужбою України завдань у сфері карантину рослин неможливе без тісних зв'язків та співробітництва з міжнародними організаціями.

Україна є членом Європейської і Середземноморської організації з карантину та захисту рослин (ЄОКЗР) з січня 1994 року. На даний час до її складу входять 50 країн Європи та Середземноморського регіону, в тому числі країни Європейського Співтовариства.

З моменту вступу до ЄОКЗР Україна бере активну участь в її діяльності і керується директивними документами, які розробляє і надсилає Національним службам з карантину та захисту рослин країн-членів Секретаріату ЄОКЗР.

З 2006 року Україна є членом Міжнародної конвенції про карантин і захист рослин (МККЗР). Членами МККЗР нині є 177 країн світу.

Розробка, формування і застосування карантинних заходів з ме-

Українсько-турецька робоча зустріч (2012 рік)

тою захисту території України від проникнення та поширення небезпечних шкідливих організмів відбувається відповідно до міжнародних стандартів з фітосанітарних заходів МККЗР, Директиви Ради ЄС та стандартів ЄОКЗР.

Необхідно зазначити, що міжнародне співробітництво України з національними службами карантину і захисту рослин різних країн в галузі фітосанітарії в умовах зростання експорту рослин і рослинної продукції сприяє розв'язанню багатьох нагальних проблем і більш ефективному здійсненню карантинних заходів, спрямованих на попередження завезенню і розповсюдженню регульованих шкідливих та інших небезпечних організмів на територіях країн. Укладання міжнародних двосторонніх угод про співробітництво в галузі карантину та захисту рослин дає можливість звести до мінімуму ризик взаємного завезення шкідливих для рослин і рослинної продукції організмів.

— А які здобутки за останні роки має служба у сфері міжнародного співробітництва?

— Останніми роками все частіше Україна шукає і знаходить нові ринки збуту для своєї сільськогосподарської продукції. У 2012 році була підписана Угода з Китайською Народною Республікою про поставки до Китаю української кукурудзи.

Для взаємодії при координуванні державних заходів з карантину і захисту рослин при здійсненні імпорту, експорту та транзиту, а також з метою подальшого розвитку торговельних відносин між Україною та іншими країнами укладено 19 міжнародних двосторонніх угод про співробітництво у сферах карантину та захисту рослин. З понад 20-ма країнами такі угоди знаходяться в стадії опрацювання.

У вересні 2012 року, з метою наближення вітчизняного фітосанітарного законодавства до європейського, в Україні офіційно розпочав роботу проект Twinning «Надання допомоги Україні в наближенні законодавства у сфері фітосанітарії та адміністративних засад відповідно до європейських стандартів». По завершенню проекту Twinning Україна отримає низку таких позитивних результатів, як: наближення національного законодавства до Європейських стандартів, навчання українських спеціалістів щодо системи контро-

Засідання Наглядової ради проекту Twinning (2013 рік)

лю здоров'я рослин, вдосконалення мережі фітосанітарних лабораторій, розбудова спроможності регіональних та прикордонних пунктів карантину рослин.

— І на завершення нашої розмови розкажіть, будь ласка, Вадиме Євгеновичу, про плани на майбутнє.

— Зі вступом України до Всесвітньої торговельної організації держава вийшла на новий рівень взаємовідносин зі світовим суспільством. Для Держветфітослужби України це означає обов'язкове дотримання основних принципів Угоди СОТ про застосування санітарних і фітосанітарних заходів.

У зв'язку з цим підвищилися вимоги щодо рівня роботи фітосанітарних інспекцій, в тому числі й до знання спеціалістами іноземної мови та різноманітних сучасних методів ідентифікації карантинних шкідливих організмів, що затвержені міжнародними стандартами. Тому в першу чергу необхідне відповідне матеріально-технічне забезпечення територіальних органів Держветфітослужби України, створення національного комп'ютерного

банку даних і програм аналізу природно-кліматичних, географічних та інших факторів в первинних ареалах походження адвентивних видів, а також їх відповідності території України.

Велике практичне значення для нас має підвищення кваліфікації державних фітосанітарних інспекторів, а також стажування спеціалістів фітосанітарних лабораторій як в Україні, так і за кордоном.

На сьогодні один з головних напрямів нашої діяльності — введення в дію оновленої Центральної фітосанітарної лабораторії, що дасть змогу вирішити ряд важливих завдань сьогодення: посилити аналітичну та діагностичну спроможність існуючої лабораторії, обладнати її сучасним лабораторним устаткуванням, підвищити професійний рівень спеціалістів, здійснити міжнародну сертифікацію лабораторії відповідно до міжнародних вимог для досягнення визнання серед карантинних лабораторій ЄС та прийняття системи професійних перевірок і тестів в рамках вимог МККЗР та ЄОКЗР.

Особливу увагу приділяємо вдосконаленню сучасної нормативної бази: внесенню змін до деяких законодавчих актів, розпоряджень та наказів у сферах карантину і захисту рослин.

Але головним нашим напрямом роботи, як і раніше, залишається безпосередньо охорона території країни від занесення чи самостійного проникнення карантинних організмів, їх виявлення, локалізація і ліквідація, тобто забезпечення фітосанітарної безпеки України.

Бесіду вів наш кореспондент

Обстеження культур закритого ґрунту (фітосанітарний інспектор Д.А. Драніщев, Полтавська обл.)